Statsforvalteren i Agder

Vår dato: 27.07.2026
Vår ref.: 2022/7295
Deres dato:
Deres ref.:

FLUET BRYGGE AS

Bioddgaten 2C
4878 GRIMSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ludmila Pechinkina, 37 01 78 47

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø ved Fluet brygge i Arendal kommune

Statsforvalteren i Agder gir Fluet brygge AS tillatelse til å fylle ut masser og pele i sjø ved gnr./bnr. 507/557 og 507/668 i Arendal kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår etter forurensningsloven § 11.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 28.01.2026 om forlengelse av gyldighetsperioden for tillatelse av 08.11.2023 til tiltak i sjø ved Fluet brygge i Arendal kommune, den ovennevnte tillatelsen, opprinnelig søknad om tiltak i sjø, datert 25.08.2022, vedlegg til den og øvrig kommunikasjon i saken.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Fluet brygge AS tillatelse til å fylle ut inntil 22 000 m^3 masser, herunder inntil 13 000 m^3 steinmasser med syredannende potensial, og pele i sjø ved gnr./bnr. 507/557 og 507/688 i Arendal kommune. Vilkårene til tillatelsen følger vedlagt.

Tillatelsen til å gjennomføre tiltakene gjelder i to år fra dags dato. Kravet om miljøovervåking av resipient gjelder også etter avslutning av tiltakene.

Vedtaket om tillatelse er hjemlet i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Fluet brygge AS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 21.05.2026. Gebyret fastsettes til kr 23 700 (sats 7).

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

1.3 Frister

Fluet brygge AS skal utarbeide og oversende følgende innen angitte frister:

Dokumentasjon	Frist	Henvisning til vilkår i tillatelsen
Program for turbiditetsmålinger	Minimum fire uker før oppstart av arbeidene i sjø	Punkt 3.4.2
Miljøovervåkingsprogram (resipientovervåking før, under og etter avslutning av tiltakene)	Minimum fire uker før oppstart av arbeidene i sjø	Punkt 3.4.3
Oppstartsmelding	Minimum to uker før oppstart av arbeidene i sjø	Punkt 2.3
Melding om avslutning av arbeidene i sjø	Fortløpende etter avslutning av arbeidene i sjø	Punkt 2.3
Sluttrapport	Innen to måneder etter avslutning av arbeidene i sjø	Punkt 5.1
Resultater av miljøovervåking av resipient etter avsluttede tiltak	1. februar årlig	Punkt 5.2

Se også tillatelsens vilkår.

2 Kort om bakgrunnen for saken

Statsforvalteren fikk den 25.08.2022 søknad fra Asplan Viak AS på vegne av Fluet brygge AS om å fylle ut masser og etablere peler i sjø ved gnr./bnr. 507/688 mfl. i Arendal kommune. Formålet med de omsøkte tiltakene var å tilrettelegge for et større utbyggingsprosjekt med etablering av blokkbebyggelse, parkeringsanlegg m.m. slik at landarealet i sjø kunne utvides og blokkbebyggelse kunne etableres delvis på den omsøkte utfyllingen.

Statsforvalteren ga tillatelse til de omsøkte tiltakene på visse vilkår den 08.11.2023. Tillatelsen var gyldig i to år, men ble ikke tatt i bruk, bl.a. pga. utsettelse av hele prosjektet i forbindelse med søknad om utvidet utfyllingstiltak, avslag på den i vedtak av 06.08.2024 og vår behandling av tiltakshavers klage på vedtaket om avslag.

Vi fikk den 28.01.2026 søknad fra Fluet brygge AS om å få forlenget tillatelsen med to år. I søknaden presiserer Fluet brygge AS at omfanget av tiltakene er samme som de fikk tillatelse til den 08.11.2023 og at tiltakene ellers skal gjennomføres på samme vilkår. Siden tillatelsen som tiltakshaver søkte om å forlenge, ikke lenger var gyldig, konkluderte vi med at det var nødvendig å behandle saken som ny sak og informerte tiltakshaver om dette den 04.02.2026.

2.1 Mer detaljert beskrivelse av de omsøkte tiltakene

Søknaden[1] gjelder utfylling av totalt 22 000 m^3 steinmasser, hvorav 13 000 m^3 er steinmasser med syredannende potensial og 8 000 – 9 000 m^3 er rene steinmasser. Steinmasser med syredannende

[1] Vi refererer her til den opprinnelige søknaden av 25.08.2022.

potensial skal ifølge søknaden legges på sjøbunnen opp til kote -3 mens rene masser skal legges ut fra kote -3 og opp til vannoverflaten. For å kapsle inn steinmassene med syredannende potensial foreslår tiltakshaver å benytte duk over disse før man legger ut rene masser som topplag.

Steinmasser med syredannende potensial som Fluet brygge AS søker om å fylle ut i sjø, kommer hovedsakelig fra sprengning på gnr./bnr. 507/557 og 507/668 i Arendal kommune, jf. e-post av 20.09.2022. Multiconsult Norge AS har gjennomført en miljøteknisk grunnundersøkelse i berggrunnen i det aktuelle området og konkludert med at all berggrunnen som skal sprenges ut, bør betraktes som syredannende, med unntak av et lite område der det ikke er blitt påvist syredannende potensial i berggrunnen, jf. rapport av 17.02.2022[2]. NIVA har i notat av 21.02.2022 «Vurdering knyttet til planlagt utfylling av sulfidholdig stein i sjø ved Fluet brygge, Arendal kommune» konkludert med at hele fjellformasjonen som er planlagt utsprengt, må karakteriseres som potensielt syredannende.

Berggrunnundersøkelsen viser at massene ikke har høyt syredannende potensial. Multiconsult Norge AS presiserer imidlertid at undersøkelsene har vært basert på stikkprøver og at det derfor ikke kan utelukkes at det finnes områder hvor berggrunnen har høyere syredannende potensial enn det som ble målt i en innledende undersøkelse.

Det er beregnet at utfyllingen, inkludert fyllingsfot, vil berøre et sjøbunnsareal på 4 600 m^2, jf. figur 1. Ifølge søknaden kan det være aktuelt å fylle ut med gravemaskin fra land og fra lekter. Steinmasser med syredannende potensial skal fylles ut i sjø rett etter sprengning (uten mellomlagring). Tiltakshaver estimerer at det vil ta ca. tre måneder å gjennomføre utfyllingsarbeidene i sjø.

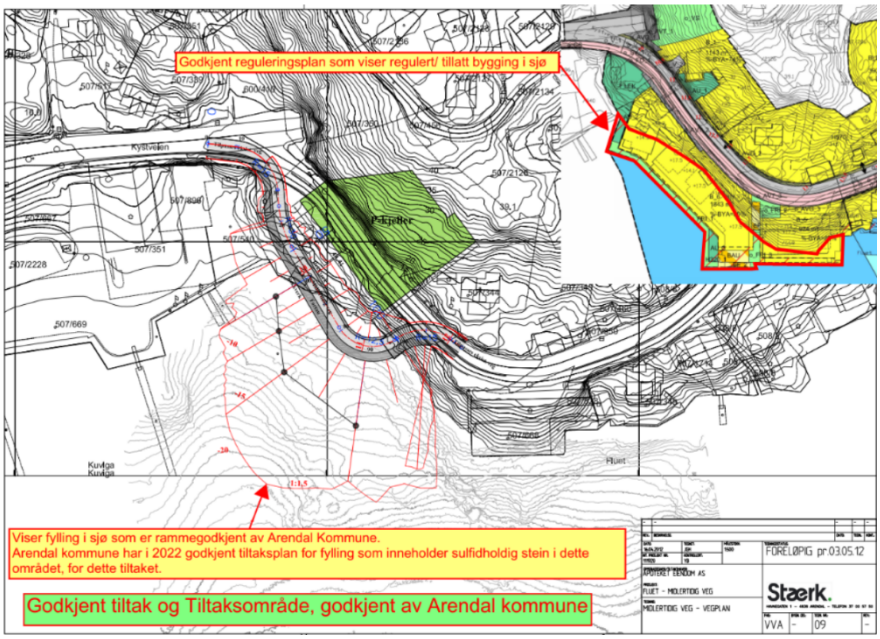

Figur 1 Avgrensning av tiltaksområdet i sjø (utklipp av kart oversendt av tiltakshaver den 19.10.2022).

Gjennom den delen av utfyllingen som skal ligge nærmest land, er det planlagt å etablere peler. Det er per nå ikke avklart hvor mange peler det blir, jf. e-post av 13.10.2023. Det er prosjektert at en parkeringskjeller skal etableres på peler, og at gulvet i parkeringskjelleren skal være en betongplate.

[2] Multiconsult Norge AS sin rapport av 17.02.2022 «Fluet brygge, Arendal. Miljøtekniske grunnundersøkelser, berggrunn».

2.2 Øvrige opplysninger

2.2.1 Sedimentundersøkelser og kartlegging av sjøbunnen i tiltaksområdet

Det er tatt sedimentprøver i tiltaksområdet i sjø[3]. Prøvetakingen ble gjennomført i januar 2012. Ifølge resultatene av undersøkelsen tilsvarer de målte konsentrasjonene av bl.a. pyren og benzo(a)antracen tilstandsklasse IV (dårlig) og de målte konsentrasjonene av antracen, fluoranten og tributyltinn tilstandsklasse V (svært dårlig)[4]. De analyserte sedimentene består av en relativt stor andel små partikler (silt og leire). Kartlegging av sjøbunnen gjennomført av Agder dykk AS i 2021 viser at sjøbunnen i tiltaksområdet hovedsakelig består av fjell eller stein/grus, og andelen løse masser er liten.

2.2.2 Erfaringer med bruk av steinmasser med syredannende potensial i sjø

I 2007 ble det gjennomført to prosjekter for å bl.a. undersøke metallutlekking fra sprengsteinmasser med syredannende potensial ved deponering: ett forsøk i sjø og ett laboratorieforsøk, jf. NIVA sitt notat av 21.02.2022[5]. Forsøket med deponering av masser i sjø viste at det foregikk kjemiske reaksjoner og utlekking av metaller i tillegg til betydelig slamdannelse som følge av utfelling av jern.

2.2.3 Behandling etter forurensningsforskriften kapittel 2

Arendal kommune godkjente den 23.09.2022 tiltaksplan for forurenset grunn (steinmasser med syredannende potensial) på eiendommen gnr./bnr. 507/350, 507/668 og 507/557 i Arendal kommune.

Miljødirektoratet har vurdert at disponering av utsprengte steinmasser med syredannende potensial i sjø i det aktuelle tilfellet trenger dispensasjon fra § 2-5 i forurensningsforskriften (disponering av forurenset masse utenfor eiendommen/tiltaksområdet) og gitt en slik dispensasjon, jf. brev av 29.06.2023.

2.2.4 Planstatus og behandling etter plan- og bygningsloven

Mesteparten av tiltaksområdet i sjø er omfattet av reguleringsplanen Fluet, vedtatt 25.08.2011 (planid 2214r1), mens deler av utfyllingen ligger i et område omfattet av reguleringsplanen Kuviga, vedtatt 27.01.2011 (planid 2114r11). Arendal kommune har bekreftet at utfylling i sjø slik den er avgrenset i figur 1, ikke strider mot bestemmelser i reguleringsplanen Fluet eller reguleringsplanen Kuviga, jf. e-post av 26.09.2023.

Kommunen ga for øvrig den 25.03.2019 rammetillatelse til bl.a. oppføring av boligblokker og parkeringsanlegg i fjell.

2.3 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

---

[3] NIVA sitt notat av 29.11.2021 «Ny klassifisering av miljøgifter i sedimenter prøvetatt ved Fluet i Arendal i 2012».

[4] Klassifiseringen er gjort etter Miljødirektoratet sin veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020».

[5] Resultatene av forsøket i sjø er beskrevet i NIVA sin rapport l.nr. 5769-2009 av 25.03.2009 «Deponering av sulfidholdig stein i sjø fra ny E18-trasé – forsøk med metallutlekking og karakterisering av sedimentet i Kaldvellfjorden».

Naturmangfoldloven
Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-vartilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften
Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

2.4 FNs bærekraftsmål
FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

3 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
De viktigste konsekvensene av utfylling i sjø er spredning av partikler fra sedimenter og utfyllingsmasser, midlertidig forringelse av vannkvalitet i form av blakking av vann, nedslamming av nærliggende områder og tap av habitatet til vannlevende organismer. Dersom tiltak gjennomføres i et område med forurenset sediment, kan også forurensning spres under utfylling. Utfylling med sprengstein kan også medføre plastforurensning siden sprengsteinmasser ofte inneholder store mengder plast, bl.a. tennledninger, koblingsblokker og fôringsrør i plast. I tillegg kan støy under arbeidene ha negativ påvirkning på dyr og redusere verdien av rekreasjon og friluftsliv. I det aktuelle tilfellet kan også metallutlekking fra steinmasser med syredannende potensial være en utfordring. Når det gjelder peling i sjø, anser vi spredning av partikler fra borkaks som en mulig forurensningskilde. Vi har vurdert disse momentene i det som følger.

3.1 Natur- og rekreasjonsverdier i tiltaksområdet
Ca. 135 m sørøst for tiltaksområdet er det registrert et lokalt viktig gytefelt for kysttorsk (Pusnes-Tybakken)[6]. Det er flere andre gytefelt for kysttorsk og flere små regionalt viktige forekomster av ålegras i samme vannforekomst, men i en viss avstand fra tiltaksområdet. Ifølge Artskart er det gjort observasjoner av flere rødlistede fuglearter i nærheten av tiltaksområdet, bl.a. gråmåke (sårbar), ærfugl (sårbar), tjeld (nær truet) og hettemåke (kritisk truet).

Tiltaksområdet ligger ellers ikke langt fra en småbåthavn og brukes til helårsbading, jf. punkt 4.1 nedenfor.

[6] Ifølge Fiskeridirektoratets kartløsning Fiskeri (fiskeridir.no) er gytefeltet verifisert gjennom kartlegging og ble registrert 30.06.2020.

Vi vurderer at de omsøkte tiltakene kan påvirke de ovennevnte verdiene negativt, og det er derfor nødvendig å stille vilkår om avbøtende tiltak under tiltaksgjennomføring for å begrense tiltakenes påvirkning.

3.2 Forurensningsfare ved tiltaksgjennomføring

3.2.1 Utfyllingsmasser

Bruk av sprengstein til utfylling i sjø

Sprengstein kan inneholde finstoff fra sprengningsarbeid, som kan føre til nedslamming av nærliggende områder. Mengde sprengstoff og sprengningsteknikk har betydning for dannelse av finstoff. Finstoffmengde er bl.a. ofte større ved tunnelsprengning der det benyttes mye sprengstoff. Ettersom tiltaket er relativt stort, vurderer vi at den totale mengden finstoff kan være betydelig, og at det er sannsynlig at utfyllingsarbeidene kan føre til spredning av partikler fra sprengstein. Vi stiller derfor vilkår om bruk av siltgardin eller andre spredningsbegrensende tiltak med tilsvarende effekt under tiltaksgjennomføring, jf. punkt 3.4.1 i vilkår til tillatelsen. Dersom tiltaket skal gjennomføres fra lekter, kan det være hensiktsmessig å feste siltgardinen på lekteren. For å kontrollere at siltgardinen fungerer etter formålet stiller vi vilkår om turbiditetsmålinger, jf. punkt 3.4.2 i vilkår i tillatelsen.

Sprengstein kan inneholde rester av nitrogenforbindelser fra sprengning, noe som kan føre til utlekking av nitrogen. Tilførsel av nitrogen kan gi eutrofieringseffekter (økt mengde av planteplankton og alger). I det aktuelle tilfellet vurderer vi at selv relativt stor mengde sprengstein ikke vil føre til overgjødsling siden konsentrasjonen av nitrogenforbindelse forventes å fortynnes raskt. Eventuelle eutrofieringseffekter vil ytterligere begrenses av at utfyllingen i sjø ikke skal gjennomføres i sommermånedene, jf. punkt 3.3 nedenfor. Siden det er størst biologisk produksjon i vannmassene, forventer vi at den fastsatte tidsbegrensningen vil medføre mindre nitrogenutslipp i den produktive perioden.

Sprengstein kan i tillegg inneholde plast fra sprengning. Plast brytes i liten grad ned i det marine miljøet, men fragmenteres over tid til små partikler. Vannlevende organismer og fugler kan forveksle plast med mat og få små plastpartikler i seg. Det er derfor viktig at sprengstein som fylles ut i sjø, inneholder minst mulig plast. Vi stiller vilkår om mottakskontroll for plast og fjerning av synlig plast før utfylling, jf. punkt 3.2.1 i vilkår til tillatelsen. Tiltakshaver skal i tillegg iverksette tiltak for å hindre spredning av plast etter utfylling. Dette er i samsvar med Miljødirektoratet sine anbefalinger om mulig tiltak for å redusere plast i faktaark M-1085|2018 «Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø» vedlagt dette brevet.

Bruk av steinmasser med syredannende potensial til utfylling i sjø

I det aktuelle tilfellet søker tiltakshaver å benytte steinmasser med syredannende potensial til deler av utfyllingen. På oppdrag fra tiltakshaver har NIVA i notat av 21.02.2022 vurdert bruk av steinmasser med syredannende potensial til utfylling i sjø og konkludert med at de største potensielle negative effektene er knyttet til utlekking av metaller. Videre har de vurdert at surheten i vannet ikke forventes å bli påvirket av tiltaket grunnet sjøvannets store evne til å nøytralisere sure forbindelser. Riktig plassering og oppbygging av utfyllingen kan ifølge NIVA redusere omfanget av kjemiske reaksjoner og negative konsekvenser utfylling av steinmasser med syredannende potensial kan medføre. NIVA foreslår følgende tiltak for å redusere forurensningspotensial ved utfylling av slike masser i sjø ved Fluet brygge: 1) å tildekke steinmasser med duk for å hindre at slam som dannes inne i utfyllingen, transporteres ut i de frie vannmasser, og deretter med et 2-3 m topplag med rene steinmasse, eventuelt å bruke sand eller skjellsand til å fylle sprekker i utfyllingen og oppnå en jevnere overflate før tildekking med duk; 2) å etablere en støtteutfylling med rene steinmasser i ytterkant av utfyllingsområdet; 3) å plastre fremtidig sjøfront med rene masser for å

hindre at utfyllingen med steinmasser med syredannende potensial eksponeres for bølger; 4) å etablere siltgardin rundt anleggsområdet.

Vi er enig i NIVA sin vurdering av at utlekking av metaller er den største negative konsekvensen av å bruke steinmasser med syredannende potensial til utfylling i sjø. I tillegg mener vi at utvasking av slam fra utfelling av jern kan påvirke vannforekomsten negativt. Videre vurderer vi at tiltakene foreslått av NIVA er tilstrekkelige for å hindre uakseptable negative konsekvenser av utfylling av steinmasser med syredannende potensial. Vi stiller derfor vilkår om hvordan utfylling av steinmasser med syredannende potensial skal utformes i samsvar med NIVA sine forslag, jf. punkt 3.2.2 i vilkår til tillatelsen. Selv om berggrunnundersøkelsen viser at massene ikke har høyt syredannende potensial, mener vi at det er nødvendig å stille strenge vilkår til utfylling av slike masser, både fordi det er knyttet usikkerhet til hvor stor utlekking av metaller som den omsøkte utfyllingen med steinmasser med syredannende potensial kan medføre, og fordi det er viktig å hindre at utfyllingstiltaket fører til havforurensning. I den sammenheng viser vi til FNs bærekraftsmål 14 «Livet i havet» delmål 14.1 som handler om å hindre alle former av havforurensning. I tillegg legger vi i det aktuelle tilfellet vekt på føre-var-prinsippet siden det ikke kan utelukkes at noe av massene som skal sprenges ut, kan ha høyere syredannende potensial enn påvist i prøvetakingen, jf. Multiconsult Norge AS sin konklusjon i rapport av 17.02.2022. Vi legger også vekt på føre-var-prinsippet fordi det er første gang vi gir en tillatelse til utfylling i sjø med steinmasser med syredannende potensial.

Vi presiserer at steinmasser med sterkt utslag i utlekkingstesten, spesielt høy grad av forvitring, stor andel svovelforbindelser og/eller høyt varmeutslag i hydrogenperoksidtesten skal leveres til lovlig avfallsanlegg. Dette er i samsvar med «Retningslinjer for tiltak i områder med syredannende gneis» utarbeidet av prosjektgruppen for kontroll på svovelholdig avrenning i Agder (versjon 2,4, datert 09.03.2021)[7].

Øvrige steinmasser

Når det gjelder resterende masser, opplyser tiltakshaver i e-post av 26.09.2023 at til tildekking skal det brukes steinmasser fra eksterne prosjekter. Vi stiller vilkår om at det ikke skal brukes stein fra bergarter som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper på vannmiljøet, jf. punkt 3.2.3 i vilkår til tillatelsen

Utfyllingens betydning for strømforhold og vannutskifting

Grunnet tiltaksområdets beliggenhet, bl.a. at det ikke er kjente terskler eller forhøyninger mot de dypere områdene i Tromøysundet, vurderer vi at den omsøkte utfyllingen ikke vil påvirke strømforholdene i vannforekomsten eller ha innvirkning på vannutskifting.

Miljøovervåking

Vi vurderer at det i tillegg til de ovennevnte vilkårene er nødvendig å overvåke mulige miljøeffekter av utfyllingstiltaket og stiller krav om dette, jf. punkt 3.4.3 i vilkår til tillatelsen. Overvåkingen skal omfatte parametere/elementer som er representative for tiltakets påvirkning og skal gjennomføres både under tiltaket og etter at tiltaket er avsluttet. For at det skal være mulig å vurdere om mulige miljøeffekter skyldes det konkrete utfyllingstiltaket mener vi at det er nødvendig å etablere et referansepunkt og minst ett punkt i påvirket område. Av samme grunn mener vi videre det er hensiktsmessig å gjennomføre prøvetaking i referansepunktet før oppstart av arbeidene. Resultater av miljøovervåking skal oversendes Statsforvalteren hvert år slik at vi kan vurdere hvorvidt det er nødvendig med videre overvåking, jf. punkt 3.4.3 og 5.2 i vilkår til tillatelsen.

[7] Lillesand kommune jobber med revisjon av retningslinjene nå.

3.2.2 Sediment

Som nevnt i punkt 2.2.1 ovenfor er sedimentene i tiltaksområdet forurensede og består av en relativt stor andel små partikler. Siden mange miljøgifter binder seg til små partikler, vurderer vi at det er en betydelig fare for oppvirvling av forurensede sedimentpartikler under gjennomføring av tiltaket. Selv om kartleggingen av sjøbunnen viser at det ikke er mye sediment i tiltaksområdet, jf. punkt 2.2.1 ovenfor, vurderer vi at grunnet den påviste forurensningen i sedimentene er det nødvendig med tiltak i forkant av utfylling med steinmasser. For å hindre at oppvirvlede partikler spres i vannmassene utenfor tiltaksområdet og potensielt blir mer biotilgjengelige for vannorganismer stiller vi vilkår om å legge ut en sandpute for å dekke til sjøbunnen i forkant av utfyllingsarbeidene, jf. punkt 3.1.2 i vilkår til tillatelsen. Vi presiserer at dette vilkåret gjelder i de delene av tiltaksområdet der sjøbunnen består av sediment (løse masser).

Vi vurderer at det er fare for spredning av forurensede sedimentpartikler når sandmasser skal legges ut. Siltgardin som vi stiller krav om, jf. punkt 3.2.1 ovenfor, vil etter vår vurdering hindre at forurensede sedimentpartikler spres utenfor tiltaksområdet.

3.2.3 Peling

Ifølge e-post av 13.10.2023 skal peler etableres gjennom både rene masser og steinmasser med syredannende potensial under parkeringskjelleren, jf. figur 2. Siden utfyllingslaget med steinmasser med syredannende potensial skal dekkes til med duk, jf. punkt 3.2.1 ovenfor, vil peling gjennom dette laget innebære at det dannes hull i duken. NIVA har i e-post av 06.11.2023 vurdert at peling gjennom steinmassene med syredannende potensial ikke bør gi nevneverdig fare for økning av syredannende aktivitet i det nedre utfyllingslaget under parkeringskjelleren. De begrunner dette med at betongplaten (gulvet i parkeringskjelleren) vil fungere som et toppdekke som vil hindre vann og luft fra overflaten å trenge gjennom fiberduken på steder hvor den er punktert pga. boringen. De presiserer imidlertid at det forutsettes at pelingen ikke skjer utenfor området for parkeringskjelleren og at overflatevannet fra tomta omkring parkeringskjelleren avskjæres (ledes bort fra området). Vi stiller derfor vilkår om at peler kan etableres gjennom steinmassene med syredannende potensial der det skal etableres betongplate, jf. punkt 3.3.1 i vilkår til tillatelsen. Videre stiller vi vilkår om at tiltakshaver skal iverksette tiltak for å lede bort overflatevannet fra områder ved parkeringskjelleren.

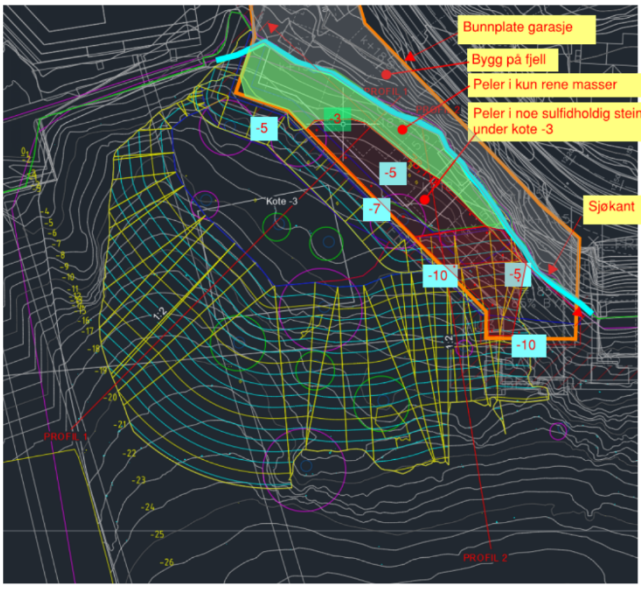

Figur 2 Skisse over arealet der det blir etablert peler oversendt i e-post av 07.11.2023.

Som nevnt ovenfor er spredning av partikler fra borkaks en mulig forurensningskilde under peling. Det er derfor viktig at tiltakshaver velger en metode for peling som gjør at borkaks samles opp. I henhold til gjeldende regelverk er borkaks som oppstår ved peling, å anse som avfall. I det aktuelle tilfellet er det næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a andre ledd. Næringsavfall skal som hovedregel leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. forurensningsloven § 32 første ledd. På bakgrunn av det ovennevnte stiller vi vilkår om at borkakset fra peling skal samles opp og leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. punkt 3.3.2 i vilkår til tillatelsen.

3.2.4 Støy

Anleggsarbeidene kan generere en del støy, både over og under vannoverflaten. Dette kan virke forstyrrende for fuglelivet og vannlevende organismer, samt redusere verdien av rekreasjon og friluftsliv. Støy og aktivitet under anleggsarbeidet kan føre til at fisk og fugl sannsynligvis vil trekke seg midlertidig unna anleggsområdet mens støyende arbeid pågår, men det vil trolig normalisere seg i løpet av kort tid. Tiltaksområdet ligger rett ved flere boliger. Vi stiller derfor vilkår om at støybidraget fra tiltaksgjennomføringen ikke skal overskride støygrenser anbefalt for bygge- og anleggsvirksomhet i Klima- og miljødepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021), jf. punkt 4 i vilkår til tillatelsen. Vi tillater i tillegg ikke arbeidene i sjø etter kl. 19 00 mandag-lørdag og heller ikke arbeidene på søn- og helligdager.

3.2.5 Avfall oppdaget på sjøbunnen i tiltaksområdet

Ifølge Agder dykk AS sin servicerapport etter undersøkelser av sjøbunnen i tiltaksområdet i 2021 ble det observert en del avfall på sjøbunnen, bl.a. litt større gjenstander som en gassflaske. Videre ble det langs land i den nordre delen av bukta observert mye treflis. Som vi forstår, er det verken kartlagt hvor mye treflis det faktisk ligger på sjøbunnen eller undersøkt om det er flis fra rent trevirke eller ikke. Vi stiller vilkår om at større avfallsgjenstander fjernes fra sjøbunnen før utfylling, jf. punkt 3.1.1 i vilkår til tillatelsen. Når det gjelder treflis, mener vi at tiltakshaver må vurdere hvorvidt det er nødvendig å fjerne den, først og fremst av hensyn til utfyllingens stabilitet.

3.3 Tidsperiode for gjennomføring av utfyllingen

En hovedregel er at tiltak i sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. I enkelte tilfeller kan det være aktuelt å ytterligere innskrenke tidsperioden.

I det aktuelle tilfellet fraviker vi ikke hovedregelen. I tillegg vurderer vi at det er viktig å ta hensyn til torsk og da særlig til gyteperioden og den tiden yngelen bunnslår, dvs. februar-medio juni, jf. Fiskeridirektoratets uttalelse av 16.11.2022 til opprinnelig søknad. I samsvar med det ovennevnte stiller vi vilkår om at tiltaket ikke skal gjennomføres mellom 1. februar og 15. september, jf. punkt 2.7 i vilkår til tillatelsen.

3.4 Naturmangfoldloven

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Statsforvalteren har bl.a. lagt følgende databaser til grunn for vurderingen: Naturbase, Artskart, Fiskeridirektoratets kartløsning og Vann-nett. Vi har også lagt til grunn rapporter og notater utarbeidet i forbindelse med det omsøkte tiltaket. Ut fra det ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig.

Når det gjelder effekter av påvirkningen, er miljøkonsekvenser av utfylling og peling godt kjent gjennom erfaringer fra lignende tiltak. Det finnes også omfattende forskning på effekter av miljøgifter på det akvatiske miljø. Som nevnt i punkt 3.2.1 ovenfor legger vi vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakenes påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. Både den omsøkte utfyllingen og pelingen er tidsbegrensede engangstiltak. Forutsatt at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene stilt i tillatelsen, vurderer vi at det ikke er sannsynlig at tiltakene vil føre til uakseptabel skade på naturmangfoldet. Vi forventer at utfyllingen kan medføre kortvarig forringelse av vannmassene lokalt.

Ifølge naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Vilkår om siltgardin, turbiditetsmålinger og innskrenket tidsperiode for gjennomføring av tiltaket er eksempler på dette. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Det må benyttes den teknologien som gir minst miljøbelastning, jf. punkt 2.5 i vilkår til tillatelsen.

3.5 Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Tromøysund – Arendal, registrert med ID 0120030203-2-C i portalen Vann-nett. Vannforekomsten har per 13.07.2026 moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Fristen for at vannforekomsten når miljømålet er utsatt til 2033.

Siden de omsøkte tiltakene er engangstiltak av begrenset omfang, vurderer vi at det er rimelig å anta at utfyllingen og pelingen ikke vil forringe miljøtilstanden i vannforekomsten i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt den når miljømålet eller ikke, jf. vannforskriften § 4. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse i det konkrete tilfellet.

3.6 Samlet vurdering og konklusjon

De omsøkte tiltakene er engangstiltak og har begrenset varighet og omfang. Statsforvalteren finner grunnlag for å kunne gi tillatelse til utfylling og peling i sjø på vilkår. Vilkårene er stilt for å minimere negative konsekvenser av tiltakene. Forutsatt at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene, mener vi at tiltakene ikke vil føre til uakseptable miljøpåvirkninger for naturmangfoldet og forringelse av vannforekomsten. I denne sammenheng viser vi særlig til vilkår om avbøtende tiltak under tiltaksgjennomføring og innskrenket tidsperiode for tiltaksgjennomføring.

Vi vurderer at vilkårene ikke er urimelige. For det første mener vi at det er viktig å ta hensyn til gytefeltet for kysttorsk som ligger i nærheten av tiltaksområdet, jf. punkt. 3.1 ovenfor. Selv om gytefeltet er klassifisert som lokalt viktig, vurderer vi at det er svært viktig å begrense negative konsekvenser av den omsøkte utfyllingen for kysttorsk fordi torskebestanden har gått kraftig ned de siste årene. Dette mener vi er i samsvar med FNs bærekraftsmål 14 Livet i havet delmål 14.2, som handler om bl.a. å beskytte økosystemene i havet og langs kysten for å unngå betydelige skadevirkninger. I tillegg er det etter vårt syn viktig å hindre spredning av forurensning i Tromøysundet siden det tidligere er gjennomført opprydningstiltak i sediment flere steder i vannforekomsten. Vi viser i den sammenheng til delmål 14.1 under samme FNs bærekraftsmål om å

forhindre og i betydelig grad redusere alle former for havforurensning. Vilkårene er etter vår vurdering også i samsvar med naturmangfoldlovens prinsipper.

4 Saksgang

4.1 Forhåndsvarsler og uttalelser

Statsforvalteren sendte den 21.05.2026 søknaden på høring til berørte parter og aktuelle myndigheter. Vi har oppsummert uttalelsene som er kommet inn, under.

Flemming Kristiansen, 21.05.2026:
Flemming Kristiansen skriver at de er sterkt imot at det skal fylles ut forurensede masser i sjø og opplyser om at de bruker sjøen til bading året rundt og vil være trygge på det.

Sameiet Kuviga brygge, 15.06.2026:
Styreleder skriver at sameiet opprettholder sin tidligere uttalelse i saken i e-post av 15.11.2022. I denne skriver beboerne ved Kuviga brygge at de bruker området tilgrensende tiltaksområdet til bading store deler av året og at de derfor er bekymret for at vannkvaliteten kan forringes som følge av tiltaket. Videre påpeker de at det er mye fugl og fisk i området. De ønsker ikke at det fylles ut steinmasser med syredannende potensial i nærheten av Kuviga brygge.

Arendal havn KF, 23.06.2026:
Havnevesenet skriver at de ikke har noen merknader til søknaden og legger til grunn at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene fastsatt av Statsforvalteren.

4.2 Oversendelse av innkomme uttalelser til kommentar

Statsforvalteren oversendte den 08.07.2026 de innkomne uttalelsene til tiltakshaver for ev. kommentarer. Vi har ikke fått noen kommentarer.

5 Endring og omgjøring

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.
Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake med hjemmel i forurensningsloven § 18.

6 Ansvarsforhold og behandling av andre myndigheter

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Fluet brygge AS, er ansvarlig for at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra ansvaret for innhenting av tillatelse etter annet lovverk, bl.a. havne- og farvannsloven, eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig når det gjelder andre brukerinteresser som kan bli berørt. Vi forutsetter at eventuelle privatrettslige forhold er avgjort før tiltaket finner sted.

Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til NMM ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

7 Klagerett

Fluet brygge AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtakene. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Anne Fløgstad Smeland (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon forurensning

Ludmila Pechinkina
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
1 Tillatelse med vilkår
2 Faktaark M-1085|2018 Problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø

Kopi til:

Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER	c/o DNT Sør Gyldenløves gate 2	4611	KRISTIANSAND S
SAMEIET KUVIGA BRYGGE	c/o BOSØR BBL Rådhusgata 14B	4611	KRISTIANSAND S
ARENDAL HAVN KF	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Flemming Kristiansen	Kystveien 48 V	4841	Arendal

Tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø ved gnr./bnr. 507/557 og 507/668 og i Arendal kommune

1 Tillatelsens ramme og varighet

1.1 Tillatelsen gjelder følgende tiltak i sjø ved gnr./bnr. 507/557 og 507/668 i Arendal kommune:

a) utfylling av inntil 22 000 m3 steinmasser, herunder inntil 13 000 m^3 steinmasser med syredannende potensial

b) etablering av peler gjennom deler av utfyllingen

Tillatelsens ramme for utfyllingsmengdene omfatter ikke masser som skal legges ut på sjøbunnen i forkant av utfyllingstiltaket, jf. punkt 3.1.2, og masser som skal fylles ut i sprekker, jf. punkt 3.2.2.

Bunnarealet som blir berørt av utfyllingen, skal ikke overskride areal avgrenset på kart i figur 1 i vedtaksbrevet.

1.2 Tillatelsen for å gjennomføre tiltakene gjelder i to år fra og med vedtaksdato.

2 Generelle vilkår

2.1 Fluet brygge AS (heretter kalt tiltakshaver) er ansvarlig for at krav i tillatelsen overholdes. Når tiltakshaver engasjerer entreprenør til å utføre oppgaver, skal tiltakshaver sørge for at utførende entreprenør er kjent med og følger opp vilkår i tillatelsen.

Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten, inntil tiltaket er avsluttet.

2.2 Før oppstart av arbeidene skal tiltakshaver etablere en beredskapsplan som skal gjennomføres hvis det viser seg at arbeidene medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen skal være tilpasset den miljørisikoen som arbeidene i sjø til enhver tid representerer.

2.3 Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren om at arbeidene settes i gang senest to uker før oppstart. Oppstart meldes med en e-post til sfagpost@statsforvalteren.no og merkes med saksnummer 2022/7295. Tiltakshaver skal også varsle Statsforvalteren når arbeidene er avsluttet.

Statsforvalteren kan føre tilsyn under arbeidene.

2.4 Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikovurdering av arbeidene i sjø, som skal vise at tiltakshaver har kunnskap om og oversikt over hvilken risiko arbeidene utgjør for ytre miljø.

Tiltakshaver skal forsikre seg om at utførende entrepenør har etablert system for internkontroll slik at tillatelsens krav og krav som følger av annet miljøregelverk, overholdes.

2.5 Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer spredning av forurensning. Det skal velges en teknologi som minimerer spredning av partikler. Teknologien skal vurderes underveis i arbeidet og kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

2.6 Tiltakene i sjø skal gjennomføres under gunstige strøm- og vindforhold for å begrense spredningen av partikler i mest mulig grad og på en måte som sikrer stabilitet i massene under tiltakets utførelse og i ettertid.

2.7 Tiltakene i sjø er ikke tillatt i perioden fra 1. februar til 15. september.

3 Krav til gjennomføring av tiltakene

3.1 Utfylling

3.1.1 Før oppstart av arbeidene i sjø skal større avfallsgjenstander som påtreffes i tiltaksområdet, fjernes.

3.1.2 I de delene av tiltaksområdet der sjøbunnen består av sediment (løse masser), skal det i forkant av utfylling med steinmasser legges ut en sandpute for å hindre spredning av forurensede partikler fra sediment.

3.1.3 Mengder og tidspunkt for utfylling av masser samt utfyllingssted skal loggføres og rapporteres, jf. punkt 5.1.

3.2 Utfyllingsmasser

3.2.1 Dersom det påtreffes avfall i utfyllingsmassene, skal avfallet sorteres fra og leveres til lovlig avfallsanlegg. Utfyllingsmassene skal ikke inneholde skyteledninger, plastarmering eller annet plastavfall. Tiltakshaver skal sikre at utfyllingsområdet overvåkes visuelt for plastavfall, og at dette samles effektivt under tiltaket. Når utfyllingstiltaket er gjennomført, skal området i nærhet av fyllingsfot undersøkes for plastavfall. Plast som ikke har fulgt med sprengssteinsmassene, skal fjernes fra tiltaksområdet. Logg over oppsamlet plastavfall leveres sammen med sluttrapport, jf. punkt 5.1.

Tiltakshaver skal etablere en rutine for mottakskontroll med utfyllingsmassene, som sikrer at det kun fylles ut med masser som er tillatt i denne tillatelsen.

3.2.2 For utfylling av steinmasser med syredannende potensial gjelder følgende:

a) Det er kun tillatt å bruke steinmasser med syredannende potensial fra samme utbyggingsprosjekt hvor syredannende potensial i massene er dokumentert. Steinmasser med sterkt utslag i utlekkingstesten, spesielt høy grad av forvitring, stor andel svovelforbindelser og/eller høyt varmeutslag i hydrogenperoksidtesten skal leveres til lovlig avfallsanlegg.

b) Steinmasser skal legges ut maksimalt til kote -3. Sprekker i utfyllingen skal fylles ut med sand eller skjellsand. Innholdet av metaller og organiske miljøgifter i sandmassene skal ikke overskride tilstandsklasse II for sediment, jf. M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020».

c) Utfyllingslaget med steinmasser med syredannende potensial skal deretter dekkes til med duk. Duken skal være av slik type at partikler ikke slipper gjennom. Det skal etableres en støttefylling i ytterkant av fyllingsfoten og et topplag på minst 2 m. Støttefyllingen og topplaget skal bestå av ikke-forurensede steinmasser, jf. punkt 3.2.3.

d) Utfyllingen skal utformes slik at utfyllingslaget med steinmasser med syredannende potensial ikke påvirkes av bølgeslagsbevegelser og gjennomstrømning pga. tidevannsvariasjoner og lokale strømforhold.

3.2.3 For utfylling av ikke-forurensede steinmasser gjelder følgende:

a) Tiltakshaver skal vurdere utfyllingsmassenes egnethet mht. innhold av helse- og miljøfarlige

stoffer og potensial for forringelse av vannmiljøet. Sprengstein som kan eller vil medføre nevneverdige skader eller ulemper for vannmiljøet, skal ikke benyttes.

3.3 Peling

3.3.1 Peler kan etableres gjennom den delen av utfyllingen der det skal etableres betongplate over, jf. figur 2 i vedtaksbrevet. Tiltakshaver skal gjøre tiltak for å lede bort overvann fra omkringliggende områder for å sikre at vann ikke kommer under betongplata og i utfyllingen under den.

3.3.2 Borkaks fra peling skal samles opp og leveres til lovlig avfallsanlegg.

3.4 Avbøtende tiltak og overvåking under og etter arbeidene

3.4.1 For å hindre spredning av partikler skal det etableres en avskjærende partikkelsperre (f.eks. siltgardin) i ytterkant av tiltaksområdet. Partikkelsperren må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperren fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler.

Dersom tiltakshaver velger et annet spredningsbegrensende tiltak, skal dette avklares med Statsforvalteren før oppstart av arbeidene.

3.4.2 Turbiditet skal overvåkes under arbeidene i sjø i henhold til gjeldende norsk standard for dette og inngå i miljøovervåkingen. Overvåkingen av turbiditet skal omfatte:

a) Måling av turbiditet i minst én referansestasjon i området som ikke er påvirket av arbeidene i sjø.
b) Måling av turbiditet i minst én målestasjon i området som er påvirket av arbeidene i sjø. Måleren/målerne skal være plassert slik at den/de på best mulig måte fanger opp/registrerer spredning av partikler fra tiltaket. Beskyttelse av nærliggende naturverdier og fiskeriinteresser skal vektlegges ved plassering av stasjonen(e).

Alle målinger skal loggføres. Turbiditet skal måles ved alle stasjoner samtidig. Måleutstyret skal jevnlig kontrolleres og kalibreres.

Grenseverdi for turbiditet settes til 10 NTU over referanseverdi målt hver 10. minutter. Ved overskridelse av grenseverdien må tiltaket stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og ev. tiltak er gjennomført. Ved teknisk stopp i turbiditetsmålere må arbeidene i sjø stanses.

Program for turbiditetsmålinger der planlagt plassering av målestasjonene vises og begrunnes, sendes Statsforvalteren innen fire uker før oppstart av arbeidene.

3.4.3 Fluet brygge AS skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av tiltakene i henhold til et overvåkingsprogram. Programmet skal redegjøre for hvilke elementer/parametere som blir undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter, inkludert referansepunkt, prøvetakingsfrekvens og metode for prøvetaking og skal også begrunnes i programmet. Programmet skal omfatte overvåking både før, under tiltaksgjennomføring og etter avslutning av tiltakene.

Overvåkingsprogrammet skal oversendes Statsforvalteren for eventuelle merknader minimum fire uker før oppstart av arbeidene.

Overvåking etter avslutning av tiltakene skal foregå så lenge Statsforvalteren mener at det er nødvendig.

4 Støy

Arbeidene i sjø kan gjennomføres mellom kl. 07 00 og kl. 19 00 mandag til lørdag. Det er ikke tillatt å gjennomføre tiltaket på søndager og helligdager. Støy fra anleggsarbeidene skal ikke overskride følgende grenseverdier:

Tabell 1 Grenseverdier for støy fra arbeidene. Alle grenseverdier gjelder innfallende lydtrykknivå og gjelder utenfor rom med støyfølsomt bruksformål.

Bygningstype	**Støykrav mandag – lørdag kl. 07 – 19** $L_{pAekv12h*}$
Boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner	60 dB(A)
Skole, barnehage	55 dB(A) i brukstid

*$L_{pAekv12h}$ er A-veiet gjennomsnittsnivå (dB(A)) midlet over driftstid (12 timer).

5 Rapportering

5.1 Sluttrapport

Statsforvalteren skal ha sluttrapport om arbeidene som er utført, innen to måneder etter at tiltakene omfattet av tillatelsen er avsluttet. Rapporten skal dokumentere at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt. Rapporten skal bl.a. inneholde følgende:

a) beskrivelse av gjennomførte tiltak
b) kopi av loggføringer
c) kart som viser hvor massene, herunder steinmasser med syredannende potensial, er fylt ut
d) beskrivelse av antall etablerte peler
e) kart som viser hvor pelene er etablert
f) dokumentasjon på massenes kvalitet
g) kvitteringer på levert avfall
h) resultater av resipientovervåking før og under arbeidene samt vurdering av disse
i) redegjørelse for ev. avvik under arbeidene

5.2 Resultater av resipientovervåking etter avsluttede tiltak

Rapporten med resultater av miljøovervåking av resipient gjennomført foregående år skal oversendes Statsforvalteren årlig innen 1. februar.

6 Registrering av data

Tiltakshaver skal rapportere data fra utført prøvetaking i sediment og resipientovervåking i Miljødirektoratets fagsystem Vannmiljø. Vannlokalitetskodene skal oppgis i sluttrapport og årlige rapporter med resultater av resipientovervåking, jf. punkt 3.4.3 og 5.2.